September 2026

Elektrificeringen af Danmark og Europa halter

Kontakt
Afdelingsdirektør
Ulrik Beck
E-mail: urb@ceri.dk
Tlf.: +45 31408705

Kontakt
Kommunikationschef
Tina Birkkjær Nikolajsen
E-mail: tbn@ceri.dk
Tlf.: +45 27282733

CERI CLIMATE & ENERGY RESEARCH INSTITUTE

Rapportens hovedkonklusioner

Både Danmark og Europa har mål for at reducere CO_2-udledningerne og blive mere uafhængige af importerede fossile brændsler. EU's nyligt offentliggjorte elektrificeringsplan bringer dog ikke medlemslandene mærkbart tættere på at nå disse mål, og der er behov for yderlige tiltag fra regeringernes side.

Det viser analysen:

- Der er sket store fremskridt i udfasningen af fossile brændsler i elproduktionen i både Europa og særligt Danmark siden 1990, men elforbruget i Europa er blot steget med 0,5 pct. siden 2005.

- Elektrificering er et afgørende middel til at opnå flere politiske mål som at reducere CO_2 og sikre forsyningsuafhængighed, men elektrificeringsgraden i Danmark og Europa var i 2024 cirka 23 pct.

- EU-Kommissionen har fremlagt en såkaldt "Electrification Action Plan", der sætter ambitiøse mål for elektrificering i EU. Planen indeholder kun få konkrete virkemidler. Der er derfor behov for flere tiltag fra medlemslandene.

- Regeringerne i Europa bør derfor bidrage til elektrificering. Det kræver en lang række tiltag, bl.a. en gennemgribende udbygning af elnettet, nationale CO2-afgifter og sikre at strømmen, der anvendes, er grøn og billig ved at udbygge med billig, vedvarende energi.

- Regulatorisk usikkerhed får virksomheder til at tøve med investeringer. Det er derfor vigtigt, at både EU og nationale regeringer forpligter sig til en ambitiøs klimapolitik, så virksomheder elektrificerer uden bekymring for om fremtidige lempelser i klimapolitikken gør investeringerne urentable.

Analysen er udarbejdet af:

Ledende analytiker Anders Toftegaard Madsen og analytikere Kamille Dorph og Jonas Gylling

Om CERI – Climate & Energy Research Institute

CERI er en grøn tænketank, der styrker beslutningsgrundlaget for den grønne omstilling gennem uafhængige analyser af Danmarks klima-, energi- og miljøpolitik. CERI arbejder ud fra en præmis om, at en langsigtet og holdbar omstilling kun lykkes, hvis beslutningerne træffes på et solidt samfundsøkonomisk grundlag.

CERI spiller sine analyser ind i den offentlige debat og på Christiansborg for at bidrage til beslutningsprocesserne om den grønne omstilling på en konstruktiv måde.

1. Sammenfatning

Ny regering vil accelerere VE og elektrificering

Både klima og sikkerhedspolitik indgår i firkløverregeringens (Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Moderaterne) regeringsgrundlag. Regeringsgrundlaget indeholder bl.a. mål om større udbygning af vedvarende energi og en omfattende elektrificering af Danmark.[1] Begge dele skal mindske afhængigheden af importerede fossile brændsler og reducere Danmarks CO_2-udledninger.

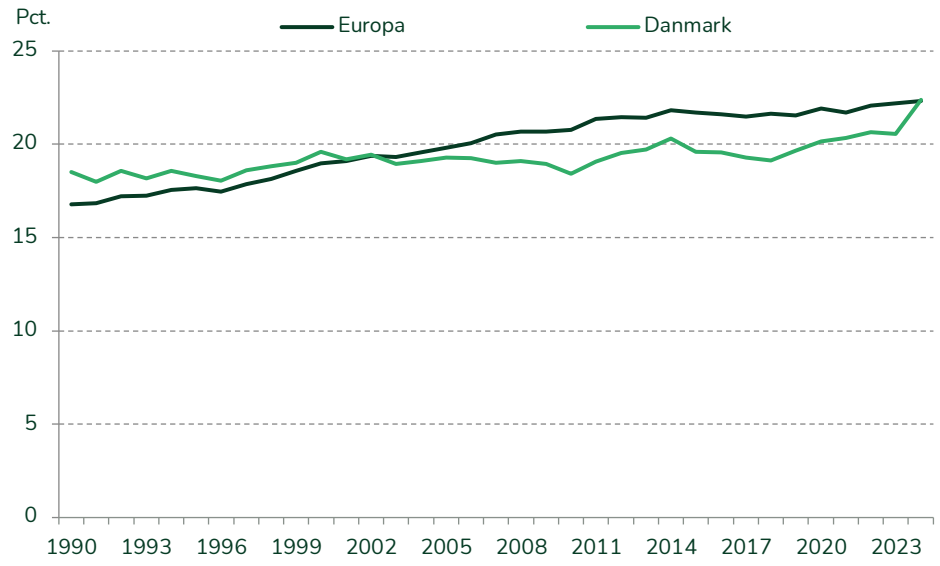
Faldende CO_2-intensitet i Europas elproduktion…

I forhold til at reducere CO_2-udledningerne fra elproduktionen går det fremad både i Danmark og Europa. Siden 1990 er CO_2-intensiteten i elproduktion faldet i begge områder og særligt i Danmark. Der er dog store forskelle på tværs af landene i Europa, og derfor er der fortsat en stor opgave fremadrettet i at udfase fossile brændsler i Europas elproduktion.

… men elektrificeringen er i stilstand

Når vi derimod ser på elektrificeringen, er historien en anden. Trods klimamål, energikriser og politiske løfter om energiuafhængighed er elektrificeringsgraden kun svagt voksende. Siden 1990 er elektrificeringsgraden i hhv. Danmark og Europa steget med blot 4 pct.-point og 6 pct.-point jf. figur 1.1.

Figur 1.1 Elektrificeringsgrad for Danmark og Europa, 1990-2024

Anm.: Elektrificeringsgraden er endeligt forbrug af elektricitet som andel af det samlede endelige energiforbrug. Europa er her EU27, Storbritannien, Norge, Schweiz, Tyrkiet, Island, Bosnien-Hercegovina, Serbien, Montenegro, Nordmakedonien og Albanien.

Kilde: Enerdata (Share of electricity in total final energy consumption)

Elektrificering bør ikke være et mål men et middel

Elektrificering bør dog ikke ses som et selvstændigt mål, men i stedet et middel til at nå de reelle politiske mål, som CO_2-reduktioner, konkurrenceevne og forsyningsuafhængighed. Her vil elektrificering bidrage til at løse alle disse udfordringer.

[1] https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/

Der er brug for yderligere politiske tiltag

Den manglende fremgang i elektrificeringen står i stor kontrast til bl.a. en analyse af Ember, hvor konklusionen er, at 75 pct. af verdens energiforbrug kan elektrificeres rentabelt i dag. På den baggrund er EU Kommissionen kommet med den såkaldte "Electrification Action Plan", der bl.a. sætter et mål om 46 pct. elektrificering i EU i 2040. Planen indeholder dog kun få egentlige virkemidler, og der bliver derfor behov for yderligere politik fra de enkelte medlemslande, for at opnå de politiske mål. Regeringen bør derfor arbejde for at sikre gode og forudsigelige rammevilkår for elektrificering, så Danmark og Europa kan nå de politiske mål bedst og billigst.

2. CO_2-intensiteten i elproduktionen er faldet markant

Europa skal dekarbonisere elproduktion og elektrificere

Både Danmark og EU har sat en række mål for at reducere deres CO_2-udledninger og blive mere uafhængige af importerede fossile brændsler.[2] For at lykkes med disse mål skal Danmark og Europa: 1) reducere CO_2-udledningerne fra elproduktionen vha. vedvarende energi og 2) foretage en omfattende elektrificering af samfundet, da Europa selv kan producere CO_2-fri strøm. Hverken en høj elektrificeringsgrad eller et højt elforbrug er mål i sig selv, men skal i stedet ses som nødvendige midler til at nå danske og europæiske klimamål og øge Europas uafhængighed.

Faldende CO_2-intensitet i Europas elproduktion

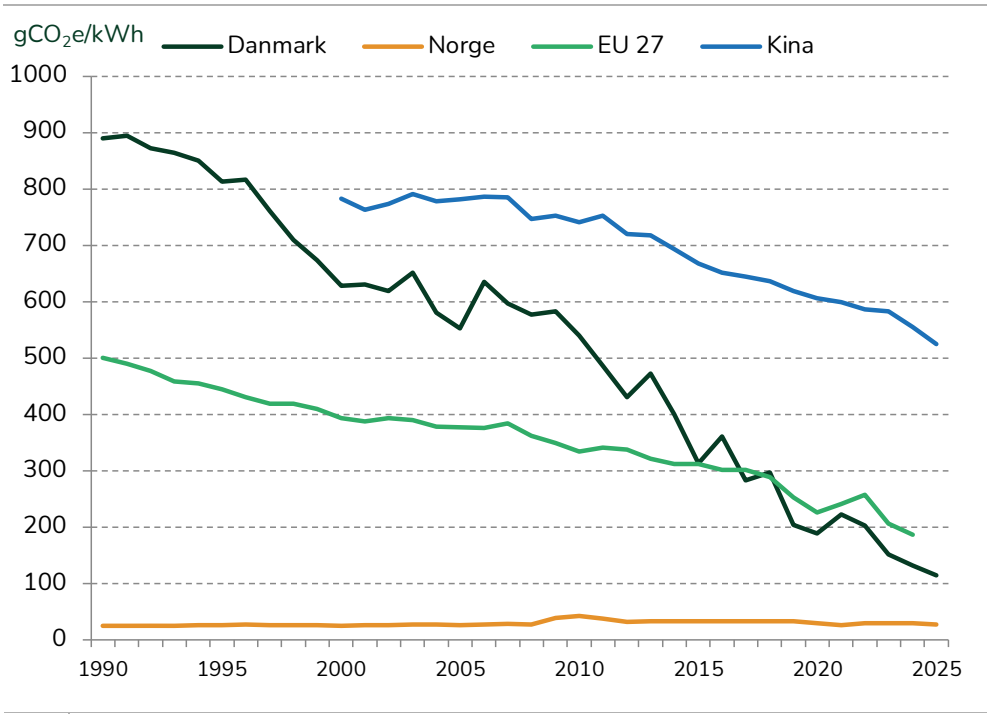
Skiftet fra fossil elproduktion til elproduktion baseret på vedvarende energikilder er en central del af den grønne omstilling. Elproduktion med vedvarende energi er blandt de billigste reduktioner pr. ton CO_2, og det er derfor her, det har givet mening at sætte ind historisk. Det er derfor positivt, at det går tydeligt fremad med dette i både Danmark og Europa. Det tager dog meget lang tid. CO_2-intensiteten i elproduktionen, altså mængden af CO_2 udledt pr. produceret enhed strøm, er faldet markant i Europa siden 1990. For EU27 er intensiteten mere end halveret fra omkring 500 gram CO_2e pr. kWh i 1990 til knap 200 gram CO_2e pr. kWh i 2024, jf. Figur 2.1.

Danmark er gået fra at ligge over til under EU27 gennemsnittet

I Danmark har faldet i CO_2-intensiteten været endnu større, og Danmark er gået fra at ligge betydeligt over gennemsnittet i EU27 til at ligge under. I 1990 udledte den danske elproduktion knap 900 gram CO_2e pr. kWh – næsten dobbelt så meget pr. kWh som EU27-gennemsnittet – mens Danmark i dag udleder omkring 110 gram CO_2e pr. kWh. Norge har i hele perioden ligget på et meget lavt niveau på grund af den store andel af vandkraft i elproduktionen.

[2] https://www.consilium.europa.eu/da/policies/fit-for-55/

Figur 2.1 CO_2e-intensitet i elproduktionen, 1990-2025

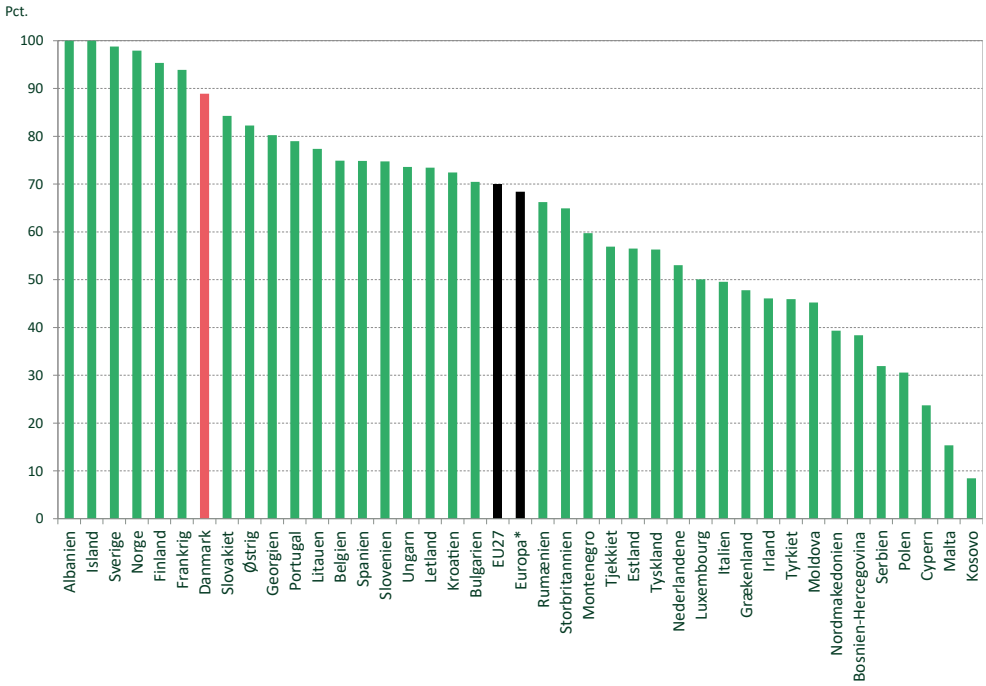
Anm.: Data for Kina begynder i 2000. Data indtil 2024 for EU27.

Kilde: https://ember-energy.org/data/yearly-electricity-data/, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emission-intensity-of-1

Stor forskel i VE-andel på tværs af lande

Bag det europæiske gennemsnit gemmer der sig dog betydelige forskelle mellem landene, jf. figur 2.2. I Albanien, Island, Sverige og Norge står vedvarende energi for hhv. 100, 100, 99 og 98 pct. af elproduktionen, mens Cypern, Malta og Kosovo stadig producerer under 30 pct. af deres strøm med vedvarende energi. De store forskelle viser, at den grønne omstilling af elsektoren går i meget forskelligt tempo i forskellige lande, og at der fortsat er et betydeligt potentiale for at reducere CO_2-intensiteten i elproduktionen i flere medlemslande.

Figur 2.2 VE-andel i elproduktionen, 2024

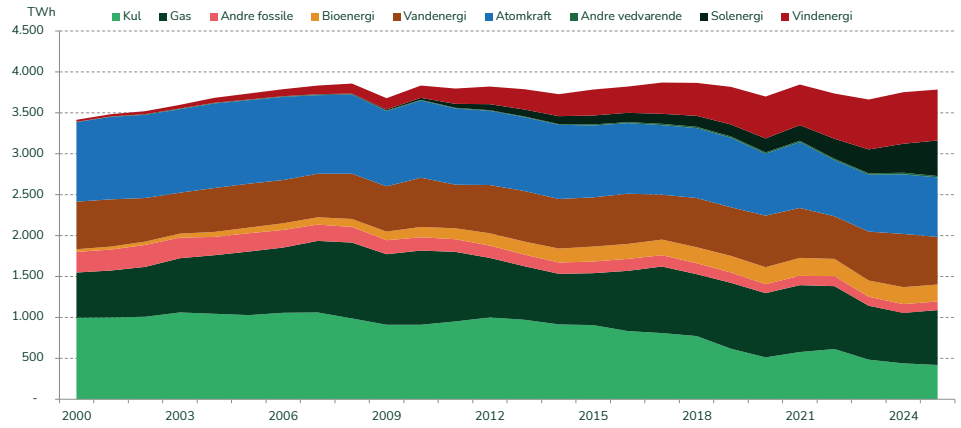
Anm.: Europa er her defineret som EU27, Albanien, Norge, Island, Georgien, Montenegro, Nordmakedonien, Tyrkiet, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Serbien, Storbritannien og Kosovo.
Andelen er beregnet som elproduktion fra vedvarende energi og biofuels (Eurostat-kategorien RA000) og kernekraft divideret med den samlede bruttoelproduktion.

Kilde: Egne beregninger pba. Eurostat (nrg_bal_c) og Ember (Yearly Electricity Data)

Ændring i elmiks har ført til faldende CO_2-intensitet

Faldet i CO_2-intensiteten skyldes et skifte i sammensætningen af Europas elmiks, jf. figur 2.3. Elproduktionen med kul er faldet markant i perioden samtidig med, at sol og vind er steget, særligt fra 2010 og frem. Modsat kul er elproduktionen med gas steget fra 1990 til 2008, hvorefter den er faldet igen. Elproduktionen med gas er i dag stadig større end den var i 1990.

Figur 2.3 Europas elmiks fordelt på kilder, 2000-2025

Anm.: Europa er her defineret som EU27, Hviderusland, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Moldova, Nordmakedonien, Norge, Serbien, Schweiz, Tyrkiet og Storbritannien.

Kilde: https://ember-energy.org/data/yearly-electricity-data/

Fossile brændsler stod for 32 pct. af el-produktionen i 2025

Overordnet set går det altså fremad i Europa med at omstille elproduktionen til vedvarende energi. I 2000 blev 53 pct. af strømmen produceret med fossile brændsler, mens det i 2025 var 32 pct. De store forskelle mellem landene viser dog, at der stadig på europæisk plan er et arbejde og et potentiale i at reducere CO_2-intensiteten i elproduktionen.

3. Elforbruget i Europa er uændret siden 2005

Langsom udvikling i elforbruget

I ovenstående afsnit viste vi, at det går fremad med at gøre elproduktionen i Europa grøn, om end der stadig er et videre arbejde og potentiale fremadrettet. Omstillingen af elproduktionen er, og har været det oplagte sted at starte den grønne omstilling, da det er her, de billigste CO_2-reduktioner har været. I takt med at elproduktionen er blevet grønnere, er den grønne omstilling imidlertid gået ind i næste fase, som handler om i højere grad at elektrificere og dermed bruge den grønne strøm til flere ting, hvor man før brugte fossile brændsler. Her går udviklingen langsommere.

Vi undersøger udviklingen i elforbruget

En øget elektrificering vil alt andet lige medføre et højere elforbrug. Udviklingen i elforbruget kan derfor indirekte bruges til at sige noget om elektrificeringen. I dette afsnit undersøger vi den historiske udvikling i elforbruget i Danmark og Europa og sammenligner den faktiske udvikling med tidligere fremskrivninger.

Vi bruger forskellige typer af fremskrivninger

I sammenligningen med tidligere fremskrivninger bruger vi to typer af fremskrivninger: 1) Fremskrivninger der udelukkende er baseret på politik, der allerede er vedtaget ved aftale (current policies). Det drejer sig fx om figur 3.1 og figur 3.2, og 2) fremskrivninger, der både tager højde for vedtaget politik og udmeldte ambitioner. Det drejer sig fx om figur 3.3.

Elektrificering er en billig måde at dekarbonisere

Et højt elforbrug er ikke et mål i sig selv, da fx energieffektiviseringer betyder, at samfundet kan opnå samme gevinster for mindre energi, hvilket naturligvis er en

fordel, men efterhånden som elproduktionen anvender færre fossile brændsler, er en omfattende direkte elektrificering blandt de bedste og billigste måder at reducere samfundets CO_2-udledninger yderligere.[3] Det vil medføre en stigning i elforbruget.

Elektrificering mindsker også importafhængighed

Foruden klimagevinsterne vil elektrificering mindske Europas afhængighed af importerede fossile brændsler fra bl.a. Rusland, Mellemøsten og USA. Europa kan nemlig selv producere grøn strøm med fx vindmøller, solceller, vandkraft og atomkraft.

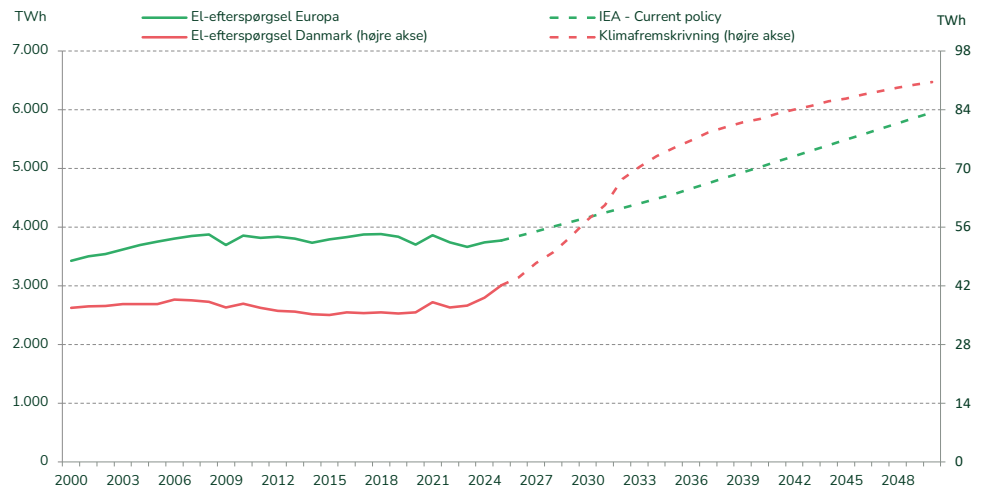
Alligevel er Europas elforbrug uændret de sidste 20 år

Til trods for de mange gode argumenter for elektrificering er elforbruget i Europa ikke vokset de sidste 20 år. Siden 2005 er elforbruget i Europa steget med blot 0,5 pct., jf. figur 3.1, og tilsvarende er elproduktionen heller ikke steget i samme periode, jf. figur 2.3. Denne stilstand står i kontrast til de politiske ambitioner om både uafhængighed og omstilling af energiforbruget. I Danmark har kurven set over hele perioden været relativt flad, men i de seneste år er elforbruget steget, og der er tegn på, at udviklingen accelererer.

Fremskrivninger viser stor stigning i elforbruget…

De fleste fremskrivninger peger dog på, at Danmark og Europa står over for et gearskifte, og at elforbruget kommer til at stige betydeligt fremadrettet, jf. figur 3.1, selv i scenarier, der kun tager højde for nuværende politik. Hvis disse fremskrivninger skal realiseres, skal elektrificeringen accelereres.

Figur 3.1 Udvikling i elforbruget i Danmark og Europa samt forventet elforbrug fremadrettet, 2000-2050

Anm.: Europa er her defineret som EU27, Hviderusland, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Moldova, Nordmakedonien, Norge, Serbien, Schweiz, Tyrkiet og Storbritannien. IEA's fremskrivninger inkluderer derudover Albanien, Gibraltar, Island, Israel, Montenegro og Ukraine. Vi har foretaget lineær interpolering mellem den faktiske el-efterspørgsel i 2025, IEA current policy scenarie for 2035 og IEA current policy scenarie for 2050.

Kilde: https://ember-energy.org/data/yearly-electricity-data/ , Egne beregninger pba. IEA World Energy Outlook 2025, Klimastatus og -fremskrivning 2026

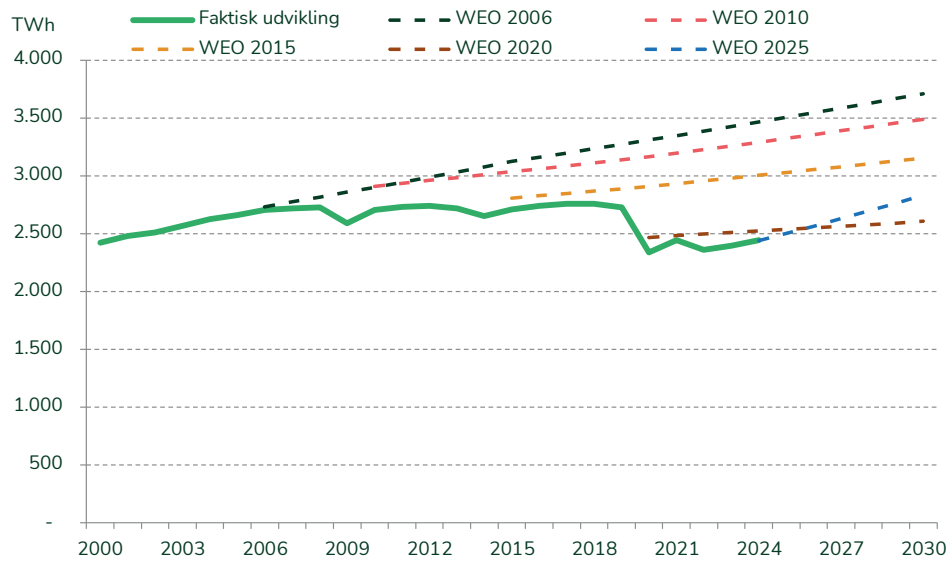
… men det har alle tidligere fremskrivninger dog også gjort

Det er dog ikke første gang, at fremskrivninger viser store stigninger i elforbruget. Tidligere fremskrivninger fra det internationale energiagentur (IEA) viser alle store

[3] https://www.eea.europa.eu/en/newsroom/news/renewables-and-electrification-key-to-cutting-costs-and-powering-eus-clean-industry-and-competitiveness

stigninger i elforbruget i EU, jf. figur 3.2.[4] Det faktiske elforbrug har dog konsekvent ligget under de viste fremskrivninger, der udelukkende indeholder allerede vedtaget politik. Det viser tydeligt, at implementeringen ikke kommer af sig selv. Det er derfor langt fra givet, at den forventede stigning i elforbruget materialiserer sig, uden yderligere politisk handling. Derudover er der de seneste år opstået kapacitetsudfordringer i elnettet i flere europæiske lande, hvilket yderligere besværliggør en stigning i elforbruget.

Figur 3.2 Forventet og faktisk udvikling i elforbruget i EU, 2000-2030

Anm.: Baseret på scenarier for udviklingen af elforbruget i EU fra World Economic Outlook. Alle scenarierne er Current Policies (CPS) pånær 2020, som er Stated Policies (STEPS). CPS er baseret på de nuværende implementerede politikker, hvor STEPS også inkluderer nuværende politiske ambitioner. Det faktiske elforbrug er opgjort for de lande, der indgik i EU på tidspunktet for den enkelte fremskrivning.

Kilde: IEA world enery outlook 2006, 2010, 2015, 2020 og 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/data-browser/view/nrg_bal_c/default/table?lang=en

Dansk elforbrug har fulgt tidligere fremskrivninger

Samme tendens gør sig gældende for Danmark, når vi sammenligner det faktiske elforbrug med det prognosticerede elforbrug i Energistyrelsens Analyseforudsætninger til Energinet 2022 (AF22). Her har det faktiske elforbrug de seneste år været betydeligt lavere, jf. figur 3.3. Det skal dog bemærkes, at Analyseforudsætninger både tager højde for vedtaget politik og politiske ambitioner. Seneste fremskrivning AF25 viser ligesom AF22 en markant stigning i elforbruget. Stigningen er dog blevet udskudt nogle år som følge af den manglende realisering af AF22-fremskrivningen.

Dansk elforbrug har fulgt tidligere fremskrivninger

Når vi derimod ser på de tidligere danske fremskrivninger, har elforbruget udviklet sig nogenlunde svarende til forventningerne i tidligere fremskrivninger AF12, AF15 og AF18, jf. figur 3.3. Det skyldes dog primært, at fremskrivningerne ikke forventede et stigende elforbrug.

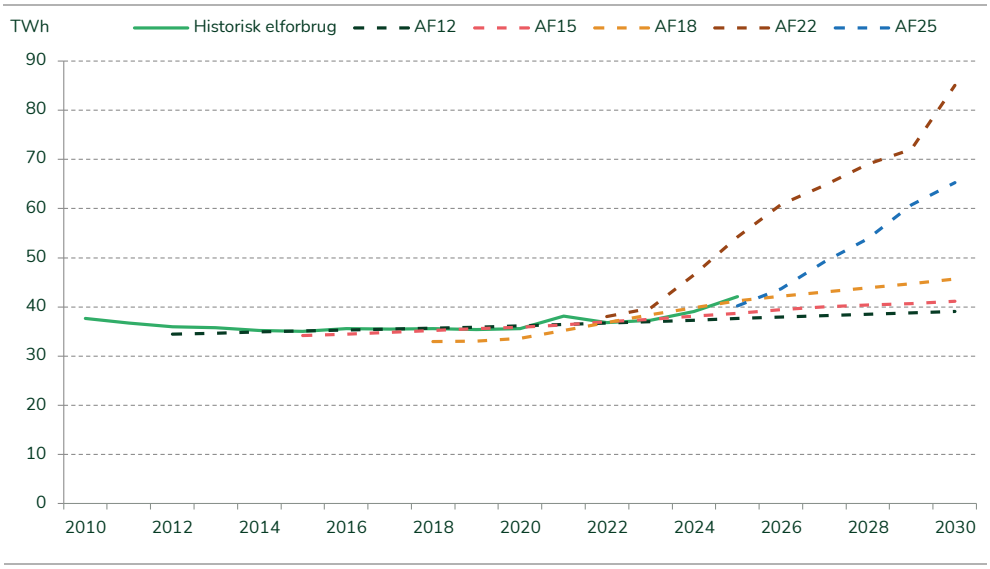
Øget elforbrug kommer fra transport, datacentre og brint

Den forventede stigning i elforbruget i analyseforudsætninger til Energinet 2025 skyldes primært en stigning i elforbruget for transport, datacentre og produktion

[4] Det skal bemærkes at elforbruget i figur 3.2 er lavere end i figur 3.1. Det skyldes at figur 3.2 udelukkende er for EU, mens figur 3.1 dækker hele Europa.

af grøn brint, mens de meget høje forventninger til elforbruget i 2022 primært stammede fra øget produktion af grøn brint.

Figur 3.3 Forventet udvikling i elforbruget givet de politiske ambitioner og faktisk udvikling i elforbruget i Danmark, 2010-2030

Anm.: Figuren viser bruttoelforbruget.

Kilde: Klimafremskrivning 2026 samt Analyseforudsætninger til Energinet for 2012, 2015, 2018, 2022 og 2025

Elforbruget i Europa er stagneret

Elforbruget i Europa har altså været nærmest konstant de seneste 20 år. Men fremskrivninger viser, at elforbruget forventes at stige betydeligt de kommende år. Det er dog langt fra sikkert, at udviklingen realiseres. Tidligere fremskrivninger har nemlig ligeledes vist stigende elforbrug, men de har alle overvurderet det fremtidige elforbrug. I Danmark har der været en svag stigning i elforbruget, men udviklingen går fortsat langsomt.

4. Elektrificeringsgraden i Europa er svagt stigende

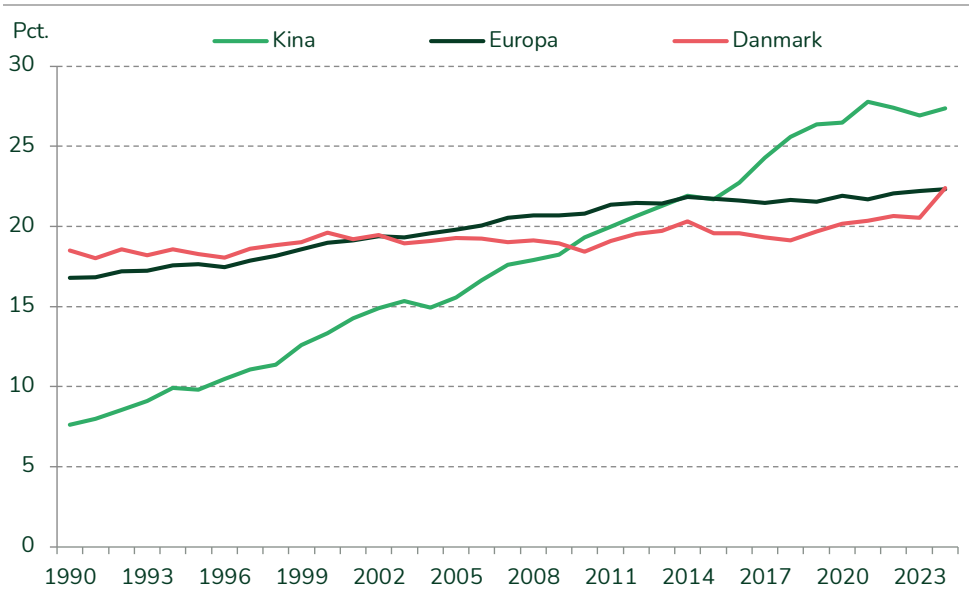
Elektrificerings-graden er dog svagt stigende

Når vi i stedet ser på udviklingen i elektrificeringsgraden (andelen af el i det endelige energiforbrug) frem for elforbruget i Europa, har andelen været svagt stigende siden 1990, jf. figur 4.1. I Danmark har der også været en svagt stigende tendens i samme periode, men udviklingen er gået mere op og ned.

Kina har for længst overhalet Danmark og Europa

Sammenligner vi derimod Danmark og Europa med Kina, har Kina øget deres elektrificeringsgrad markant hurtigere. I 1990 udgjorde elektricitet kun 8 pct. af Kinas samlede energiforbrug mod 17 pct. i Europa. I 2024 var elektrificeringsgraden steget til 27 pct. i Kina mod 22 pct. i Europa. Kina er altså gået fra at ligge markant under Europa til at have et betydeligt forspring i elektrificeringen af energiforbruget. Den hastige elektrificering i Kina skal endda ses i lyset af, at det er et land med masser af tung industri, som er blandt de sværeste sektorer at elektrificere. Det indikerer, at der er et betydeligt uudnyttet potentiale for elektrificering i Europa.

Figur 4.1 Udvikling i elektrificeringsgrad som andel af endeligt energiforbrug, 1990-2024

Anm.: Europa er her EU27, Storbritannien, Norge, Schweiz, Tyrkiet, Island, Bosnien-Hercegovina, Serbien, Montenegro, Nordmakedonien og Albanien.

Kilde: Enerdata (Share of electricity in total final energy consumption)

Trods enormt potentiale udebliver elektrificeringen

Den manglende udvikling i elforbruget og den langsomme elektrificering står i kontrast til flere analyser, der viser store potentialer for elektrificering. En analyse fra den britiske tænketank Ember viser, at 75 pct. af verdens energiforbrug kan elektrificeres rentabelt, mens 90 pct. er teknisk muligt at elektrificere med nuværende teknologier.[5] En tilsvarende analyse fra Schneider Electric fra 2022 finder, at 50 pct. af Europas endelige energiforbrug kan elektrificeres med eksisterende og konkurrencedygtige teknologier.[6] Der er altså en klar diskrepans mellem disse analyser, og hvad der faktisk sker i virkeligheden.

Små politiske tiltag kan have stor effekt

Sådanne teoretiske potentialeanalyser skal naturligvis tages med forbehold, men de store forskelle mellem den faktiske elektrificeringsgrad og den teoretisk rentable elektrificeringsgrad indikerer, at selv mindre politiske tiltag kan have stor effekt, da mange elektrificeringsinvesteringer må ligge på grænsen af privatøkonomisk rentabilitet.

Stor forskel i elektrificering på tværs af sektorer

Når vi dykker videre ned i elektrificeringsgraden, er der stor forskel på tværs af sektorer. I industrien samt husholdningerne og serviceerhverv er elektrificeringsgraden mellem 25 og 35 pct. for både Danmark og Europa, jf. figur 4.2, mens elektrificeringsgraden i transportsektoren stadig er under 5 pct. Alle andre sektorer end transportsektoren har oplevet stigende elektrificeringsgrad over perioden i Europa. I Danmark har elektrificeringsgraden i transportsektoren været stigende siden 2020. Det skal bemærkes, at Danmark har en veludviklet fjernvarmesektor, der bl.a. kører på biomasse, hvilket medvirker til lavere elektrificeringsgrad i fx husholdningerne, selvom energien stadig er grøn ifølge internationale standarder.

[5] https://ember-energy.org/app/uploads/2026/03/Report_The_energy_security_fall-out_from_fossil_fuel_fragility_to_electric_independence.pdf

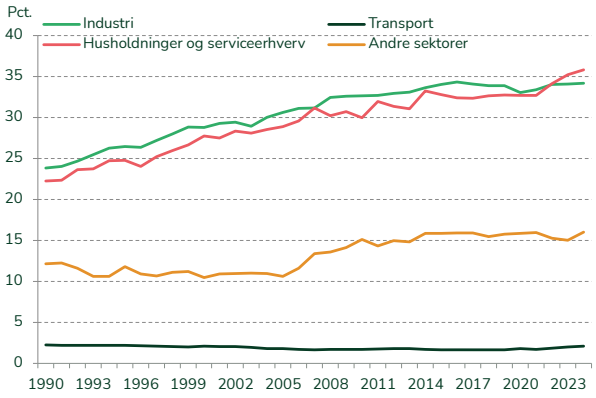
[6] https://download.schneider-electric.com/files?p_Doc_Ref=SRI_SustainableEnergySecurity&p_enDocType=Thought+Leadership+article&p_File_Name=Road+to+rapid+transition+to+sustainable+energy+security+in+europe.pdf

Højere elbilsandel i Danmark end Europa

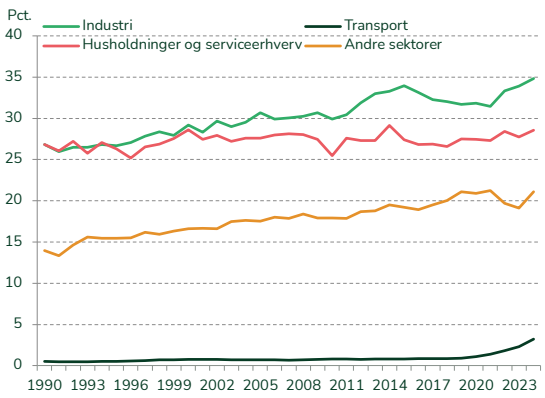
Mens elektrificeringsgraden for transportsektoren i Europa er stort set flad gennem hele perioden, har der siden 2020 været en lille stigning i Danmark. Stigningen skyldes en højere andel af elbiler i nybilssalget i Danmark sammenlignet med resten af Europa.[7]

Figur 4.2 Udvikling i elektrificeringsandel fordelt på sektorer, 1990-2024

Figur 4.2.a Europa

Figur 4.2.b Danmark

Anm.: Transport indeholder kun indenlandsk transport. Personbiler er under transport og ikke husholdninger. Andre sektorer indebærer landbrug og skov, fiskeri og resterende sektorer. Figuren bygger på Eurostat-data for 41 europæiske lande. Storbritannien og Ukraine mangler data for de seneste år.

Kilde: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_bal_c/default/table?lang=en

Ikke alle sektorer er lige vigtige

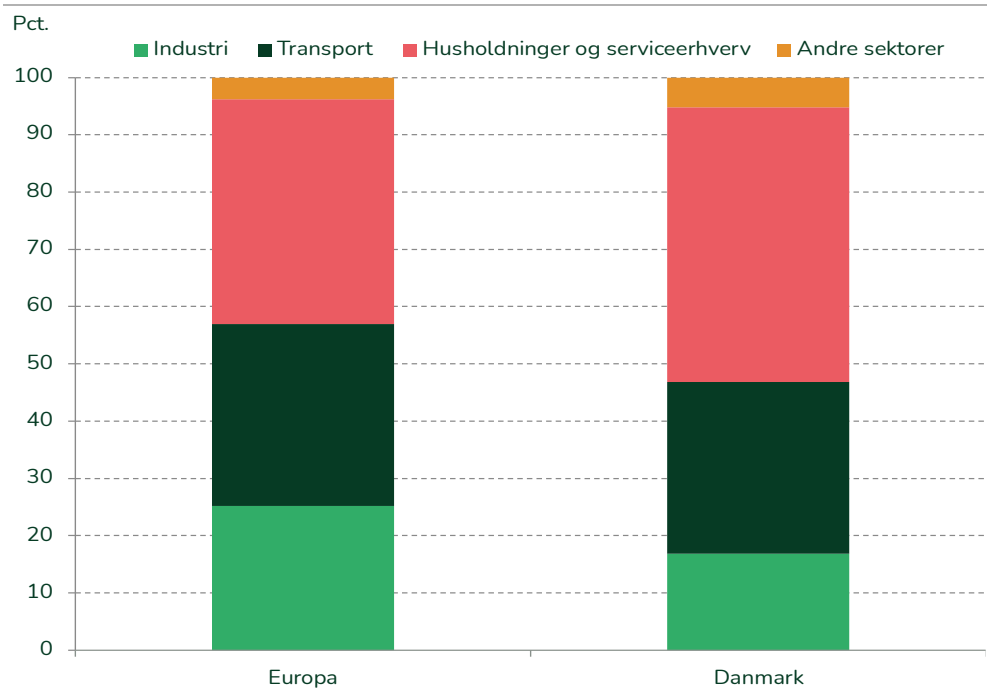
Ovenstående figur viser dog kun elektrificeringsgraden for de forskellige sektorer, men tager ikke højde for sektorernes størrelse. I både et klima- og uafhængighedsperspektiv er der naturligvis nogle sektorer, der er vigtigere end andre, bl.a. pga. deres størrelse.

Husholdninger og service og transport er største sektorer

I Europa og særligt Danmark er husholdninger og serviceerhverv samt transport de største sektorer målt på endeligt energiforbrug, jf. figur 4.3. Det er derfor positivt, at husholdninger og serviceerhverv har oplevet stigende elektrificering. Den lave elektrificeringsgrad og det høje energiforbrug viser desuden, at der er et betydeligt potentiale i at elektrificere transportsektoren. Det skal bemærkes, at den høje effektivitet for elbiler sammenlignet med fossile biler betyder, at en omfattende elektrificering af transportsektoren vil medføre et markant lavere energiforbrug. Det betyder, at udskiftningen af en benzinbil med en elbil slår mindre igennem på den samlede elektrificeringsgrad.

[7] https://www.iea.org/reports/global-ev-outlook-2026/trends-in-electric-cars

Figur 4.3 Samlet energiforbrug fordelt på sektorer, 2024

Anm.: Transport indeholder kun indenlandsk transport. Personbiler er under transport og ikke husholdninger. Andre sektorer indebærer landbrug og skov, fiskeri og resterende sektorer. Europa omfatter her EU-27 samt Island, Norge, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Moldova, Nordmakedonien, Georgien, Albanien, Serbien, Tyrkiet og Kosovo.

Kilde: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_bal_c/default/table?lang=en

Stor forskel på beholdning og ændringer

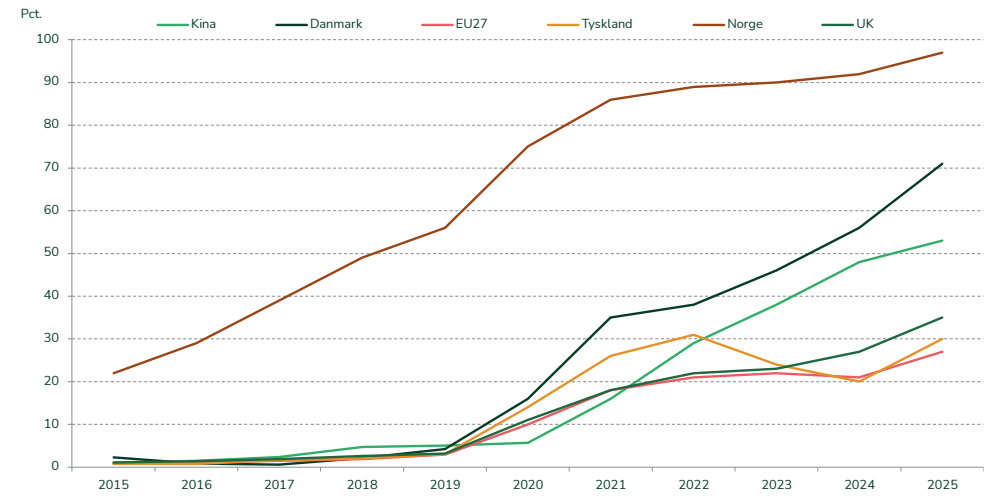
Elektriske køretøjer udgør stadig kun en relativt lille del af den samlede beholdning, jf. figur 4.2. Når vi derimod ser på nybilssalget, ser billedet mere positivt ud, jf. figur 4.4. I Danmark udgjorde elbiler og plug-in-hybridbiler cirka 70 pct. af alle nye biler solgt i 2025, og i april 2026 udgjorde elbiler 96,3 pct. af alle biler solgt til private i Danmark.[8] I resten af Europa går udviklingen dog ikke helt så hurtigt, og for EU27 var det 27 pct. af nye solgte biler i 2025, der var elbiler. Figuren viser, at der er stor forskel på, om man kigger på den samlede beholdning eller andelen af nye biler. I transportsektoren indgår også den tunge transport, hvor elektrificeringen går langsommere.

Højere elbilsandel i Kina end i Europa

Hvis man igen sammenligner Europa med Kina, kan forskellene i elbilsandelene være en del af forklaringen på den højere elektrificeringsgrad i Kina. I 2025 var 53 pct. af alle nye solgte biler i Kina elbiler, hvilket er cirka dobbelt så højt som EU27-gennemsnittet.

[8] https://nyheder.tv2.dk/business/2026-05-01-salget-af-elbiler-slaar-rekord

Figur 4.4 Udvikling i salget af elbiler som andel af nye biler solgt, 2015-2025

Anm.: Elbiler inkluderer fuldt elektriske biler og plug-in-hybridbiler.
Kilde: https://archive.ourworldindata.org/20260520-082059/grapher/electric-car-sales-share.html

Øget elforbrug er ikke nødvendigvis lige elektrificering

Hverken elforbrug eller elektrificeringsgraden er perfekte mål for, hvordan det går med at elektrificere samfundet. Det skyldes, at ingen af målene nødvendigvis fanger de underliggende dynamikker. Fx vil en stor udbygning af datacentre betyde et langt højere elforbrug uden, at der nødvendigvis sker en elektrificering af resten af samfundet. Derudover vil en stor stigning i elforbruget til fx datacentre alt andet lige også øge elektrificeringsgraden, uden at det betyder, at eksisterende forbrug elektrificeres. Kombinationen af stagneret elforbrug og relativ langsom elektrificeringsgrad er dog en klar indikation af, at udviklingen går langsomt.

5. EU-strategi øger ambitionerne, men der mangler virkemidler

EU-plan med mål om 46 pct elektrificering i 2040

Som konsekvens af den stagnerede elektrificering, har EU Kommissionen i sommeren 2026 lavet en "Electrification Action Plan", der har til formål at øge elektrificeringsgraden i medlemslandene. Det overordnede mål i planen er et vejledende mål om at øge elektrificeringen til 46 pct. i 2040 mod cirka 23 pct. i dag.

Samt en lang række yderligere mål

Derudover indeholder planen en række andre mål på både kort sigt (2030), mellemlang sigt (2040) og lang sigt (2050). Disse mål er:

- 200 GW Energilagring i 2030 sammenlignet med 55 GW i dag
- Sikre at el maksimalt er 2 gange dyrere end gas for industrien og 2,5 gange dyrere for husholdningerne i 2030
- Sikre tilstrækkeligt elnet og ladeinfrastruktur til at 40 pct. af den tunge transport kan være elektrificeret i 2040
- Øge antallet af årligt installerede varmepumper fra cirka 2,4 mio. i dag til 4 mio. i 2030
- Sikre tilstrækkelig ladekapcitet til at en tredjedel af færger i EU kan være elektriske i 2040

- 11 pct. af EU's varmebehov skal dækkes af overskudsvarme i 2050
- Fjernvarme skal dække 15 pct. af EU varmebehov i 2030.

Planen indeholder dog få virkemidler

Electrification Action Plan indeholder dog kun få konkrete virkemidler til at nå alle disse mål. I stedet henvises der i teksten til tidligere og fremtidige lovforslag. Samtidig indeholder planen en række anbefalinger til medlemslandene samt initiativer, der skal sikre vidensdeling og samarbejde, som naturligvis er vigtigt, men ikke tilstrækkeligt til at komme i mål med planens ambitioner.

Behov for flere politiske tiltag for at nå målene…

Det bliver derfor i høj grad op til de enkelte medlemslande at vedtage og implementere politik, der kan opfylde de mange mål. Regeringen bør gøre det ved at gennemføre politik, der betragter elektrificering som et middel til at nå det egentlige mål, når det kommer til klima og forsyningssikkerhed. Her drejer det sig især om at reducere afbrændingen af fossile brændsler i produktionen, særligt dem der importeres, af hensyn til forsyningssikkerheden. Det betyder bl.a. at danske afgifter på udledninger af drivhusgasser er vigtigere end nogensinde før, og at kulstoffangst og lagring bliver mindre attraktivt, fordi det er en løsning, der fastholder afbrændingen af fossile brændsler.

… der sikrer gode rammevilkår for elektrificering

Gode rammebetingelser for at kunne elektrificere bl.a. transport og industri er også afgørende. Det indebærer bl.a. at få udbygget elnettet, så det i praksis også er muligt at elektrificere. Det kan også være nødvendigt med støtte til elektrificering de steder, hvor virksomheder i dag ikke tør tage risikoen ift. at elektrificere deres produktion, fordi teknologierne er mindre gennemprøvede, eller viden om teknologierne endnu er på et lavere niveau. Et fortsat fokus på udbygning med grøn og billig vedvarende energi bliver også afgørende for at sikre, at der er nok grøn strøm til at møde den stigende efterspørgsel.

Forudsigelighed i klimapolitikken er essentielt

Når virksomheder og forbrugere skal beslutte at elektrificere, er deres forventninger til fremtidige priser på el, fossile brændsler såvel som CO2-afgifter mm. afgørende for investeringernes rentabilitet. Derfor er det dårligt for investeringslysten, når der er usikkerhed om den fremtidige regulering. Både EU og nationale regeringer bør derfor forpligte sig til en troværdig og ambitiøs klimapolitik, som giver virksomheder og forbrugere en større grad af sikkerhed ift. investeringer i elektrificering.